

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ
НАУКОВИЙ ПАРК «НАУКА ТА БЕЗПЕКА»**



МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної науково-практичної конференції
«АВІАЦІЯ, ПРОМИСЛОВІСТЬ, СУСПІЛЬСТВО»**

12 ТРАВНЯ 2022 РОКУ
КРЕМЕНЧУК 2022

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ
НАУКОВИЙ ПАРК «НАУКА ТА БЕЗПЕКА»**

ISBN 978-966-610-255-6

**МАТЕРІАЛИ
III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АВІАЦІЯ, ПРОМИСЛОВІСТЬ, СУСПІЛЬСТВО»
(Посвідчення № 744 від 17.09.2021 р.)**

**PROCEEDINGS
III INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
«AVIATION, INDUSTRY, SOCIETY»
(Certificate № 744 dated September 17, 2021)**

12 травня 2022 р.

Кременчук 2022

УДК 62(33:34:37:61:65:80)

A20

*Рекомендовано до друку оргкомітетом відповідно до доручення
Харківського національного університету внутрішніх справ
№ 23 від 06 квітня 2022 року*

Редакційна колегія:

Сокуренко В. В., ректор ХНУВС, генерал поліції третього рангу, заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор (голова редколегії);

Швець Д. В., перший проректор ХНУВС, полковник поліції, заслужений працівник освіти України, доктор юридичних наук, доцент (заступник голови);

Яковлєв Р. П., директор КЛК ХНУВС;

Шмельов Ю. М., заступник директора коледжу з навчально-методичної та виховної роботи КЛК ХНУВС, кандидат технічних наук.

A20

Авіація, промисловість, суспільство : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кременчук, 12 трав. 2022 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременчуц. льотний коледж., Наук.парк «Наука та безпека». – Харків : ХНУВС, 2022. – 996 с.

ISBN 978-966-610-255-6

У збірнику розглянуто результати наукових досліджень учених, здобувачів вищої освіти, практиків з питань сучасних тенденцій і перспектив розвитку авіації, промисловості, суспільства в умовах сьогодення.

УДК 62(33:34:37:61:65:80)

Доповіді друкуються в авторській редакції

Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

ISBN 978-966-610-255-6 © Харківський національний університет внутрішніх справ, 2022

© Кременчуцький льотний коледж, 2022

- 15. Довгань М.В.** Західноукраїнський національний університет, 706
м. Тернопіль, Україна
Науковий керівник: **Савчук С.В.**
*ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ТЕРИТОРІЙ*
- 16. Жабинець О.Й.** Державна установа «Інститут регіональних 708
досліджень імені М.І. Долішнього Національної академії наук
України», м. Львів, Україна
*УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ТОРГОВЕЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ:
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ*
- 17. Єрмолаєва М.В., Швед К.Ю.** Полтавський державний аграрний 709
університет, м. Полтава, Україна
*ГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ ПІДПРИЄМСТВА – ЧИ ІСНУЮТЬ
ПЕРЕВАГИ?*
- 18. Змієвська А.О., Березовська Л.О.** Полтавський державний 711
аграрний університет, м. Полтава, Україна
Науковий керівник: **Канцедал Н.А.**
*ВИКОРИСТАННЯ ДАНИХ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК
ІНДИКАТОРІВ БІЗНЕСУ: ПОНЯТІЙНА БАЗА*
- 19. Кадала В.В.** Криворізький навчально-науковий інститут Донецького 714
державного університету внутрішніх справ, м. Кривий Ріг, Україна
*РОЛЬОВІ СЕГМЕНТИ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ
ВОЄННОЇ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ*
- 20. Кравченко Х.В.** Кременчуцький національний університет імені 717
Михайла Остроградського, м. Кременчук, Україна
Науковий керівник: **Глухова В.І.**
*ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ
ФІНАНСАМИ*
- 21. Кожухар В.В.** Вінницький національний аграрний університет, 721
м. Вінниця, Україна
Науковий керівник: **Правдюк Н.Л.**
*ОЦІНКА ОЧІКУВАНИХ ВИТРАТ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА
ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ
ГАЛУЗІ САДІВНИЦТВА*
- 22. Лега О.В., Яловега Л.В., Прийдак Т.Б.** Полтавський державний 724
аграрний університет, м. Полтава, Україна
БУХГАЛТЕР – КЛЮЧОВА ПРОФЕСІЯ СУЧАСНОСТІ
- 23. Лижова Є.М.** Кременчуцький національний університет імені 726
Михайла Остроградського, м. Кременчук, Україна
Науковий керівник: **Хоменко Л.М.**
СФЕРА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИТРАТ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ
- 24. Остроушко А.І.** Кременчуцький національний університет імені 730
Михайла Остроградського, м. Кременчук, Україна
Науковий керівник: **Циган Р.М.**
РИЗИКИ ІНВЕСТУВАННЯ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ

УДК 657

Лега О.В., к.е.н., доцент

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0989-8000>

Яловега Л.В., к.е.н., доцент

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5351-545X>

Прийдак Т. Б., к.е.н., доцент

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9257-0419>

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

БУХГАЛТЕР – КЛЮЧОВА ПРОФЕСІЯ СУЧАСНОСТІ

Бухгалтерська професія була, є та буде надзвичайно важливою в людському суспільстві, незважаючи на рівень його розвитку, еволюції товарно-грошових відносин. Проте, безперечно, що вона зазнала значних змін з часів свого виникнення. Будучи однією з найдавніших професій, професія бухгалтера має великий історичний спадок, цікаву історію розвитку (табл. 1).

Таблиця 1– Етапи становлення професії «бухгалтер»*

Назва	Професійна діяльність
4 тисячоліття до н.е. – 4ст. н.е. Стародавній Єгипет, Межиріччя	
Писарь	Стягнення податей та зборів, обов'язки економів або управителів в приватних господарствах великих землевласників, ведення локального обліку, подання звіту про всі доходи і видатки маєтку, ведення обліку військової здобичі, врожаю із завойованих площ.
3тисячоліття до н.е. – 2 ст. н.е. Стародавня Греція	
Полети, аподекти, логісти та ревізори-евфіни	Полети відповідали за оренду та відкуп; аподекти перевіряли погашення державних позик і внесків, логісти перевіряли звітність посадових осіб.
8 ст. до н.е. – 5 ст. н.е. Стародавній Рим	
Управляючі, аргентарії, чиновники-цензори	Ведення обліку на різних рівнях: в приватному секторі за помістя відповідав управляючий; на державному рівні - чиновники. Чиновники-цензори виконували роботу з визначення майнового стану громадян.
5–17 століття Європейське Середньовіччя	
Писарь, бухгалтер	Поява артілей мандруючих бухгалтерів та писарів, які готові були надавати професійні послуги у сфері обліку.
13-14 століття Імперія інків	
Кіпукамайок	Ведення статистичного обліку усіх сфер життя імперії по своїх районах, реєстрація історичні факти, релігійні обряди
16-18 ст. Запорізька Січ	
Скарбник (підскарбій)	Ведення обліку майна, доходів і видатків, касових операцій і матеріальних цінностей.
17 століття – наші дні	
Бухгалтер	Проводить касові операції, розраховує зарплату, податкові відрахування, собівартість продукції та оклади та багато іншого.

* Узагальнено на підставі [1], [7]

Власне, слово «бухгалтер» з'явився лише в XV столітті і почало витіснити більш ранні версії. Завданням даної роботи є розглянути та систематизувати, як протягом історії йменувалися бухгалтери, та які функції вони виконували.

На сьогоднішній день, щоб отримати гідну роботу, спеціалісту з бухгалтерського обліку просто недостатньо мати відповідну вищу освіту та досвід роботи. Сучасний бухгалтер має постійно змінювати, розширювати і удосконалювати нові види спеціалізацій бухгалтерської професії, підвищувати свій професійний рівень, відповідати іміджу ділової презентабельної людини, дотримуватися етичних та моральних принципів [3].

Основні характеристики, якими повинен володіти сучасний професійний бухгалтер:

- бухгалтер - ведення бухгалтерського обліку із використанням автоматизованих інформаційних систем обробки даних, складання звітності за міжнародними стандартами, нарахування заробітної плати працівникам, здійснюють контроль за веденням касових операцій, раціональним та ефективним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, удосконалюють системи інформаційного забезпечення управління бізнесу з метою підвищення його ринкової вартості [4].

- аналітик - уміння працювати з великими масивами даних (Big Data Analysis) та їх аналіз, виявлення прогалин у діяльності підприємства, причин невідповідності запланованого і реального, запобігання відхиленням в подальшому та запровадження відповідних змін;

- юрист - доскональне знання та уміння застосовувати Закони України, Укази Президента України, постанови, розпорядження, рішення Кабінету Міністрів України, Нацбанку України, ДПА України з питань правових засад регулювання господарської діяльності підприємства, НП(С)БО, МСФЗ та інші нормативно-правові акти МФУ, основи цивільного права, трудове, фінансове та господарське законодавство тощо [4];

- податківець - ведення податкового обліку, перерахування податків та зборів, складання податкових декларацій, взаємодія з контролюючими органами, податкове планування та розрахунок податкового навантаження на фінансовий стан підприємств; ідентифікація та оцінка податкових ризиків, які мають безпосередній вплив на податкові наслідки;

- цифровий плеймейкер - ведення бухобліку з використанням програмного забезпечення;

- менеджер – управління майном підприємства, формування бюджету підприємства, розробка його ефективного та раціонального використання, аналіз планованих та реальних результатів. Бухгалтер повинен бути ще одним менеджером, який разом з керівником розробляє план виробництва, каналів збуту, рентабельності продукції, і створює звіт про виконання цього плану;

- контролер – контроль правильності і матеріальної стійкості всього бізнесового механізму, покликаний створювати оптимальні комбінації матеріальних витрат з метою отримання найбільшої вигоди;

- організатор – організація групової роботи, делегування повноважень, розпізнавання та регулювання конфліктів, розпізнавання маніпуляцій, стійкість

до стресів;

- бізнес-партнер - формування масивів даних для оцінки результативності ведення бізнесу, що дозволяє генерувати здійснення перспективного аналізу для підтримки прийняття стратегічних управлінських рішень;

- психолог - відчуття свого внутрішнього стану, балансу між особистими потребами та робочими обов'язками, адекватна самооцінка (без заниження і без завищення), прийняття себе таким (-ою), яким (-ою) людина є [5].

Бухгалтер займає одну з ключових посад на підприємстві, демонструючи лідерські та комунікативні навички, вміння швидко оцінювати ситуацію і прораховувати можливі ризики. І що особливо важливо в бізнесі є і менеджером-управлінцем, і аналітиком, і досвідченим різнобічним фахівцем.

Список літератури

1. Лега О. В. Професія «бухгалтер»: від минулого до вимог сучасності. *Науковий журнал Вчені записки таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління.* 2019. Том 30 (69). № 4. Частина 2. С. 139-146. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/6164/1/ТНУ%2030%20%2869%29%20№4_2_removed%20%281%29.pdf. (дата звернення 27.04.2022).

2. Пушкар М.С., Гавришко Н.В., Романів Р.В. Історія обліку та контролю господарської діяльності : навч. посіб. Тернопіль: Карт-бланш, 2003, 223 с.

3. Гуцалюк О.М. Сучасний бухгалтер: його роль та місце в світі. URL: <http://intkonf.org/gutsalyuk-om-suchasniy-buhgalter-yogo-rol-ta-mistse-v-sviti/> (дата звернення 27.04.2022).

4. Момот Т. В. Бухгалтер - професія «Білих Комірців»: класика в сучасності. URL: <https://ibuhgalter.net/articles/541> (дата звернення 27.04.2022).

5. Церклевич В. С., Кирилюк Ю. М. Психологічні аспекти професійної компетентності бухгалтера. URL: <http://www.xktei.km.ua/files/pac.pdf> (дата звернення 27.04.2022).

УДК: 330.138

Лижова Є.М., студентка

Науковий керівник: Хоменко Л.М., к.е.н., доцент

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8074-4805>

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, м. Кременчук, Україна

СФЕРА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИТРАТ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

Визначення сутності витрат в господарській діяльності підприємства є одним з проблемних питань теоретичного та практичного змісту, проте у науковій літературі досі не існує єдиної думки про сутність витрат. Через це іноді виникають розбіжності при визначенні поняття витрати як одного з основних показників діяльності підприємства, що регулюється управлінськими